

ORGANISERING AF STØTTE TIL INKLUDERENDE UNDERVISNING

POLITISK RESUMÉ

Politisk kontekst

Der er stigende accept blandt alle lande, støttet af artikel 24 i [De Forenede Nationers konvention om rettigheder for personer med handicap](#) (UNCRPD), at inkluderende undervisning giver de bedste uddannelsesmuligheder for elever med handicap.

På europæisk (EU) plan, giver artikel 26 i [Charter om Den Europæiske Unions grundlæggende rettigheder](#) et vejledende princip for EUs lovgivningsmæssige og politiske foranstaltninger til støtte for fuld inklusion af børn med handicap. Dette afspejles i [Den europæiske handicapstrategi 2010-2020](#), som klart støtter inklusion af børn med handicap i almen undervisning. Desuden forpligter det, gennem [Erhvervsuddannelsernes 2020-program](#), EU til at støtte medlemslandenes indsats for at fjerne juridiske og organisatoriske barrierer for handicappede, der begynder almen undervisning og systemer for livslang læring og garanterer dem inkluderende undervisning og personaliseret uddannelse på alle uddannelsesniveauer.

Imidlertid varierer udvalget af metoder, der anvendes til at »operationalisere« den inkluderende undervisning bredt og projektet Organisering af støtte blev derfor iværksat, for at give konkrete eksempler, der kan hjælpe landene med at bevæge sig i retning af en rettighedsbaseret tilgang. Dette kræver en ændring i tilgangen, fra at organisere støtte, i form af individuel støtte (ofte baseret på medicinsk diagnose), til at undersøge hvordan systemerne er organiseret til at støtte de almene skoler i at opfylde alle elevers behov og rettighederne. I det nuværende klima, er der også behov for omkostningseffektive måder hvorpå ressourcerne forvaltes, mens kvaliteten opretholdes.

Projekresultater

Agenturets medlemslande indledte det treårige Organisering af støtte-projekt, for at undersøge det følgende centrale spørgsmål: hvordan er støttesystemerne organiserede, i forhold til at imødekomme behovene hos elever, der falder under De Forenede Nationers konvention om rettigheder for personer med handicap, i inkluderende læringsmiljøer i den obligatoriske skolesektor?



Fra projektets forskning, besøg på skoler og seminarer, blev følgende punkter noteret som værende nødvendige for udviklingen af inkluderende undervisning og tilrettelæggelsen af effektiv støtte:

- Begrebsmæssig klarhed om inkluderende undervisning.
- Lovgivning og politikker, der anerkender synergien mellem De Forenede Nationers konvention om rettigheder for personer med handicap og [De Forenede Nationers konvention om barnets rettigheder](#) (UNCRC), der prioriterer handicappede børns rettigheder og sikrer en ensartet politik og praksis på alle systemets niveauer.
- En systemisk opfattelse, der fokuserer på udviklingen af »evnen til at være inklusiv« i uddannelsessystemet som helhed, og tilskynder stærke forbindelser, samarbejde og støtte mellem og inden for alle niveauer (f.eks. mellem nationale og lokale beslutningstagere, uddannelses- og skoleledere, lærere, andre fagfolk, studerende og familier).
- Inklusiv ansvarlighed, der involverer alle interessenter, herunder elever, og informerer de politiske beslutningstagere, for at sikre den fulde deltagelse og præstation af alle elever, men især dem, der er sårbare over for dårlige præstationer.
- En stærk, fælles ledelse til effektivt at håndtere forandringer.
- Læreruddannelse og løbende faglig udvikling inden for inklusion, for at sikre, at lærerne udvikler positive holdninger og tager ansvaret for alle elever.
- En klar rolle for faglige specialister til at udvikle til ressourcecentre, for at øge evnen på de almene skoler og sikre levering af velkvalificeret faglig støtte af høj kvalitet, til elever med handicap.
- Skole-organisation, undervisningsmetoder, læseplaner og vurdering, der støtter lige uddannelsesmuligheder for alle.
- Effektiv udnyttelse af ressourcerne gennem kollegialitet og samarbejde, udvikling af en fleksibel kontinuum af støtte, i stedet for tildeling af midler til særlige grupper.

Der er bred enighed om disse områder i forskningslitteraturen og i nyere udgivelser fra Agenturet, som [Nøgleprincipper for udvikling af kvaliteten i den inkluderende undervisning](#) (2011), samt i projektaktiviteterne fra Organisering af støtte-projektet.



Anbefalinger

Følgende anbefalinger, der er baseret på de vigtigste projektresultater, henvender sig til politiske beslutningstagere og sigter mod at forbedre støttesystemerne for alle elever på de almene skoler, især dem med handicap.

Børns rettigheder og deltagelse

Beslutningstagerne skal:

- Gennemgå den nationale lovgivning og uddannelsespolitikken, for at sikre, at de er i overensstemmelse med og aktivt støtter principperne i både UNCRC og UNCPRD og opretholder alle elevers ret til fuld deltagelse i skolen, sammen med deres egen lokale sammenligningsgruppe. Dette omfatter især:
 - retten til uddannelse og inklusion;
 - forbud mod diskrimination på grund af handicap;
 - barnets ret til at udtrykke sit synspunkt;
 - adgang til støtte.

Begrebsmæssig klarhed og sammenhæng

Beslutningstagerne skal:

- Afklare begrebet inklusion, på tværs af og mellem niveauerne i systemet, som en dagsorden, der øger kvaliteten og rimeligheden for alle elever, og behandler dårlige resultater hos alle sårbare grupper, herunder børn med handicap. Alle politiske beslutningstagere indenfor uddannelsessektoren er nødt til at tage ansvar for **alle** elever.
- Overvej sammenhængen mellem systemets niveauer (f.eks. mellem nationale/lokale politiske beslutningstagere, lokale uddannelses-/skoleledere, lærere, andre fagfolk og elever og deres familier) og styrke dem gennem samarbejde og sammenhængende partnerskaber mellem ministerier og lokale tjenester. Sådanne foranstaltninger bør udvide perspektiver, øge den gensidige forståelse og opbygge »evnen til at være inklusiv« for uddannelsessystemet som helhed.
- Skabe incitamenter for skolerne, til at inkludere alle elever fra lokalsamfundet og sikre, at de gængse vurderingsmetoder, inspektioner og anden økonomisk ansvarlighed understøtter inkluderende praksis og skaber yderligere forbedring for alle elever.

Kontinuum af støtte

Beslutningstagerne skal:



- Udvikle et »kontinuum af støtte« for lærere, hjælpepersonale og især for skoleledere, gennem anvendelse af forskning, netværkssamarbejde og forbindelser til universiteter og grundlæggende læreruddannelsesinstitutioner, for at tilbyde udviklingsmuligheder for alle grupper som en del af livslang læring.
- Udvikle rollen for specialskoler som en ressource til at øge de almene skolars kapacitet og forbedre støtten til elever. Der er et behov for at opretholde og videreudvikle den faglige viden og færdigheder hos ressourcecenterpersonalet, på måder der gør dem i stand til at støtte skolens personale (for eksempel gennem rådgivning og samarbejde), samt tilbyde et specialistnetværk, der vil øge støtten til elever, såsom dem med sjældne handicap.
- Udvikle mere tilgængelige læseplaner og vurderingsrammer og støtte større fleksibilitet i pædagogik, skole-organisation og ressourceallokering, så skolerne kan arbejde på innovative måder på at udvikle et kontinuum af støtte til elever, i stedet for at tilpasse dem til et eksisterende system.

Yderligere oplysninger kan fås på online-området for Projektet for Organisering af støtte til inkluderende undervisning: <http://www.european-agency.org/agency-projects/organisation-of-provision>

DA



<http://www.european-agency.org/disclaimer>